

אני מאמין

ביצוע: שלושה בשירה אחת
מילים ולחן: עוזי חיטמן

אני מאמין	אני מאמין
באמונה שלמה	באמונה שלמה
שיבוא האור על פני	שיבוא היום
האדמה	ולא נדע עוד מלחמה
יבוא היום יבוא	
נדע רק אהבה	אני מאמינה
	באמונה שלמה
והעולם יד ביד	שיבוא האור
והעולם - צד אל צד	על פני האדמה
עם אחד	
גוך אחד	או או או
לב אחד	

גיליון מס' 2007 *כ"ה בתמוז תשס"ו* 21 ביולי 2006

כפר הנשיא * עלון פנימי

sachlav@kfar-hanassi.org il.

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו של חברנו
בוב הרט ז"ל

ומשתתפים בצערם של
לילה, עומרי, מרב, אבי
ויסמין בתו של בוב
וכל בני המשפחה

שלא תדעו עוד צער

בוב איננו...

הוא לא היה "אחד מאיתנו", לא גדל בבריטניה הגדולה, לא התחנך ב"הבונים", לא היה בהכשרה וגם לא עלה יחד איתנו בעליה ב' בעצם, מעט מאוד אני יודעת על עברו, אך דבר אחד אני כן יודעת:

הוא היה הכי – הכי – הכי קיבוצניק מכולנו!!!

בוב, הנהג הכמעט מיתולוגי של הואתיקר, נענה לכל קריאה והסיע את הזקוקים לו, לאן שרק רצו, והכל בהתנדבות. בימי הקייץ הוא התייצב יום-יום בבוקר בבריכה וניקה את הבריכה הקטנה – בריכת הילדים. הכל בהתנדבות. אני נזכרת בו, יושב בצל, ליד הבריכה, שותה את הקפה שלו ומעשן סיגריה (אחד החטאים שלו) בשקט ובשלווה ונהנה מבוקר של יום קייץ חדש.

הרבה פעמים נפגשנו במדרכות – הוא נוהג בואתיקר ואני באופניים – תמיד, תמיד עצר, זז הצידה ונותן לי לעבור – והכל בג'נטלמניות ובחיוך הביישני שלו.

לפני כשנה חגגנו לו את יום ההולדת ה 80 ב"מפגש". אני קצת אחרתי ואמרתי לו שגם אני הייתי רוצה להגיד כמה מילים טובות עליו, והוא ענה: "כבר עשו את זה לפניך ואני שמח לשמוע את זה עכשיו – ושלא יגידו את זאת אחרי שאלך לעולמים".

ובכל זאת, אני מספידה אותך, בוב, והערצתי את העצילות שלך ואת טוב ליבך והצניעות.

לילה – אני איתך ועם הילדים.

מחבקים אותך!!!

יעל נמנוב

לבוב,

איבדנו חבר יקר.

כך זיהינו אותך כל בוקר, כשהגענו לברייכה: הוותיקאר חונה ליד שער הברייכה, בוב לבוש בבגד ים כחול, חולצה תכלת פתוחה על גוף שזוף, כוס קפה שחור וסיגריה, יושב על כסא צהוב, כאשר ברקע מתנגנת לה מוסיקה קלאסית. את הרומן שלך עם הברייכה התחלת בשנת 1995, לפני שהיה לנו את המכשור של היום לניקיון הברייכה.

התחלית עם הרולד במטלות ניקיון הברייכה כולה. כאשר בשנים האחרונות, עם הפעלת מכשור הניקיון, לקחת עליך את האחריות לניקיון הברייכה הקטנה ועשית זאת במסירות רבה. הערצנו את ההתמדה שלך, במשך כל עונות הרחצה, כמעט ולא הפסדת יום אחד. עם הניקיון, הקפדת גם לא לקפח את התפקיד הראשי שנטלת על עצמך, ועם כל צלצול טלפון נענית ויצאת לסיבוב שירות הסעת הוותיקים למחוז חפצם והיית חוזר להשלמת משימת הניקיון.

אתה חסר לנו מאד בנוף הברייכה, מה נעשה בלעדיך?

הייה שלום!

אוהבים אותך.

לאה, בשם צוות הברייכה וכל השוחים.

Yesterday, about 11 a.m I came to the Mifgash

כל כך התרגלתי לבוא ולראות את בוב במכנסיים הקצרצרים, רגליים דקיקות מצולבות זו על זו, יושב לו, מעשן את הסיגריה המי יודע כמה ביד אחת וכוס קפה ביד השנייה, בחיוך מקבל ושובב, מחכה לנוסעי הותיקר הקבועים. אנחנו הותיקים שלא פעם שיגעו לו את השכל אם השיגיונות האופייניים לגילנו המופלג. מצמצתי בעיניי כי אני בטוחה שישב שם, אך היה איש ואיננו עוד. את סיפור חייו לא אני אספר אבל עבורי הוא היה מתנדב במלוא המובן. פסיכולוג דגול, ידיד אמת, אדם רב תחומי. אינני מתכוונת להציג אותו כמלאך, לא פעם מי שהרגיז אותו הרגיש את חריפות לשונו, בוב, לא נכנע ולא ויתר, חי את חייו עד הרגע האחרון.

חוגי הבישול שלו לא היו מיועדים לשומרי משקל. הוא לא הכיר את המילה כולסטרול ומתכוונו היו על בסיס, חמאה, בשר אדום, יין, שמנת וטיגון. בשלן מעולה.

מה אגיד לך לילה כדי לנחם אותך. השלמתם זה את זה וזו את זה. דמות צבעוני שהתהלך בינינו והיה חלק יוצא דופן במרקם החברה של כפר הנשיא. הוא יחסר לנו במובנים אין ספור ונזכור אותו באהבה ובהערכה. ואני, אני יודעת שכל פעם שאגיע למפגש אריח את עשן הסיגריה ובקצה העין כצל עובר אראה את דמותו יושב ומחכה לנוסעיו, אנו משתמשי הותיקר. יהיה זכרו ברוך

רחל אבידור

לזכרו של בוב הארט

וולט ויטמן / כי גם בשעריך, מוות

כי גם בִּשְׁעָרֶיךָ, מָוֶת,

בָּא לְמַחֲזוֹתֶיךָ הַרִיבוֹנִיִּים, הָאֲפֵלִים, רַחֲבֵי הַיָּדַיִם,

אֶל זְכוֹנוֹת אָמִי, לְמַזוּג הָאֵלֶּה הֵי,

אֲמָהוֹת,

אֲלֵיָהּ, נִקְבְּרָה וְאֵינָנָה, אַךְ לֹא קְבוּרָה, לֹא הֶלְכָה מִמֶּנִּי,

[אֲנִי רוֹאֶה שׁוֹב אֶת הַפָּנִים הַשְּׁלוֹוֹת הַנְּדִיבוֹת רַעֲנָנוֹת וְיִפּוֹת

עֲדוֹ,

אֲנִי יוֹשֵׁב לְיַד הַדְּמוֹת בְּאֶרוֹן,

אֲנִי נוֹשֵׁק וְנוֹשֵׁק בְּרַעְדָה לְשִׁפְתֵי זְקֵנוֹת מְתוֹקוֹת,

לְלִחְיִים, לְעֵינַיִם הָעֲצוּמוֹת בְּאֶרוֹן];

לֵה, לְאִשָּׁה הַמְשַׁלֶּמֶת, הַמְעַשִּׂית, הַרוֹחֶנֶת, שְׂמֹכֶל עָלַי

אֲדָמוֹת,

חַיִּים, אֶהְבֶּה, נַעֲלָה בְּעֵינַי,

אֲנִי חוֹקֵק שׁוֹרֵת זְכוֹנוֹ בְּטָרָם אֲלֶיךָ, בְּלֵב שִׁירִים אֶלֶּה,

וּמְקִים פֹּה מַצְבָּה.

[מתוך: "שירי פרדה"]

תרגום: עודד פלד

בוב הארט

בוב נולד בשנת 1925 במדינת OREGON. אביו החורג היה איש צבא קבע, ולכן בוב קיבל את חינוכו הבסיסי בבי"ס אחר, כמעט בכל שנה. הוא היה מה שנקרא ARMY-BRAT.

ב 1942, בגיל 17½ הוא התנדב לשרות בצי האמריקני, ובילה את שנות המלחמה בשיירות המזוינות ששטו בין ארה"ב ואנגליה, וגם בין ארה"ב ומרמנסק (MURMANSK). הוא היה מספר שהוא הכיר את סקוטלנד רק בחשכת הלילה. על מרמנסק הוא לא דיבר כלל.

בסוף המלחמה הוא התחיל - עדיין במדים - לעבוד כפסיכולוג בגרמניה, ואחרי שיחרורו הוא השלים תואר PDH כפסיכולוג קליני.

ב 1971 הגיע ארצה - לירושלים, ובין היתר עבד גם בסמינר אורנים. בסופו של דבר הוא התקבל כחבר בנאות מרדכי.

איש יוצא מן הכלל זה, היה מוכן לעבוד בכל ענף בתנאי שיוכל גם לעבוד במקצועו לפחות חלקית, וכך הוא התחיל להסתובב בין קיבוצי הגליל העליון כפסיכולוג איזורי. בין היתר הגיע גם למפעל "הבונים" וגם לחברי כפר הנשיא.

אני זוכר אותו מגיע לכפר הנשיא בתפקיד - רכוב על אופנוע BMW ענקי, כולו לבוש שחור מפחיד, אך בלי - כמובן - הקישוטים המאיימים של HELL'S ANGELS.

כאשר הוא פגש את לילה הוא העתיק את מושבו לכפר הנשיא, והמשיך לעבוד במקצועו עד לגיל הפרישה, אך במקום לנוח על זרי דפנה, הוא לקח על עצמו תפקיד חדש - מפעיל מחרטה בחדר עיבוד שבבי במפעל "הבונים". שם הוא עבד עוד משמרות לעשור שלם, אך בלי להזניח את צורכי החברים הזקוקים לתמיכה נפשית. למעשה, בוב אף פעם לא הפסיק לעבוד במלוא התפוקה - עד סוף ימיו - רק שזה היה נראה לו כדבר טבעי ולא כמאמץ גדול. בשנים ההם הוא הספיק גם קדנציה כמרכז ועדת הבריאות, דבר מסובך כשלעצמו. גם את זה הוא ביצע לשביעות רצון החברים.

אני הכרתי את בוב גם כיועץ פסיכולוגי וגם דרך הצילום - אחד מתחביביו. לא מעט פעמים הגעתי אליו הביתה עם מצוקות נפשיות שונות, ותמיד עם כוס קפה גרוע, ובחוכמה וסבלנות, הוא ליווה אותי עד שמצאתי דרך להוציא את עצמי מן המבוך שתיכננתי עבור עצמי. לא תמיד הסכמתי לדבריו, וגם זו היתה אחת הטכניקות שהוא הפעיל במכוון.

בתור תלמיד לצילום הוא היה מאוד פתוח לידע, מאוד סקרן ומוכן לבצע כל משימה שהטלתי עליו, אך צילום היה רק אחד מתחביביו שכללו גם נגרות, סנדלרות - הוא עשה לעצמו את הנעליים ואת הסנדלים - ובעיקר בישול. הוא ניהל חוג ל"פיינשמקרים" שהכינו סעודות מרשימות ביותר. תמיד היה מנסה מתכונים חדשים ומגוונים. גם לצאת איתו לקניית המצרכים היתה חוויה מיוחדת.

הוא שנא ללבוש בגדים וגם כאשר הוא נסע לחו"ל, הוא נעל נעלי בית קיבוציים.

הרבה שנים - עד מחלתו הקצרה האחרונה - הוא לא הפסיק לעשות למען האחר, גם ביעוץ, גם בנהיגה בהתנדבות וגם בהופעתו מידי בוקר לתפקידו בנקיון בריכת השחיה.

רק לדבר אחד הוא לא היה מסוגל - ולכן לא עשה - הוא לא היה מסוגל להיות זקן.

דוד קולט

ימי הולדת

27/7	רועי זיו (נכד/נין אלמן) לי קולינס (נכדה קולינס/פרימוסט)	23/7	נעה מעין מיה בן-חנוך
28/7	יעל נמנוב עודד צבי איתם (נכד ארנברג)	24/7	ישי אנגלסברג אברי מרציאנו (נכד גרשמן/דיוויס)
29/7	סוזן שוורץ אורלי ארנולד ליאת יצחקי מאיה טנא ניב בולדווין (נכדה עמר)	25/7	ג'ויס אב ליאורה עתיר אלדד קולינס הרי ניר קרין עמר
		26/7	ויטה מנדזיגורסקי אלברט אילייב גיל קולינס רננה זולטי אלקסנדרה פורסטר (נכדה)

ימי נישואין

23/7	גלית ומיכה זיו
24/7	שיפי ואביב מתתיהו
25/7	סו-אלן ועמי בן-צבי
29/7	רותי ורוני ברק

פירורי מלחמה

המחשבה הראשונה שעלתה בקרבי הייתה לשנות לדיגל המצב, את שם המדור ל"רסיסים", אבל במחשבה שנייה אמרתי לעצמי שזה לא הזמן לשינויים והפתעות... גם כך אי הודאות גדולה וערפל הקרב בעיצומו...

בין שלל מבזקי החדשות המדאיגים, והטלפונים המודאגים בזכות עצמם, מהבית ומחברים, דווקא טלפון אחד שנשמר כהודעה מוקלטת לא הפסיק לעצב אותי משך כל הנסיעה חזרה הביתה. ההודעה הייתה קצרה ולקונית: **בוב הארט נפטר!!!**

דווקא ההודעה הזו הכתה בי וטלטלה אותי יותר מכל החדשות הקשות מהחזית שהיא היום בעצם כל מדינת ישראל!

"לא יכול להיות" אמרתי לעצמי, "רק אתמול פגשתי אותו על המדרכה. כשדיברתי עם דורית כדי לאמת את הבשורה, היא אמרה לי שלצערה זה נכון, אבל המפגש שלי בזיכרון, עם בוב ז"ל היה לפחות לפני שבוע, כי הוא כבר היה מאושפז מס' ימים לפני שנפטר. אחר כך בבית כשדיברנו על זה שוב, ניסיתי להסביר לעצמי את תחושת ה-"דה-זוו" והמסקנה הייתה שבוב הקרין תמיד הרגשה שהוא שם לצידיך, עיניים טובות, שמוכנות תמיד להקשיב, לעזור, להשתתף בכאב, להבין.

לא הכרתי אותו ממש, אבל אני בטוח שלו היו עושים תחרות של הנהג האדיב בקרב נהגי ה"וותיקאר" או נהגים בכלל, בוב היה זוכה בקלות... אין ספק שהוא יחסר לכולנו, יהי זכרו ברוך.

המצב הביטחוני החדש, מחזיר רבים מאיתנו - לפחות בהרגשות - עשרות שנים לאחור. אזעקות, ירידה למקלטים, כבישים שוממים, האזנה אובססיבית לאמצעי התקשורת, וכן גם הפחד הסמוי שמנקר עמוק בבטן מהבלתי ידוע.

בני הדור הצעיר שחוו זאת על בשרם בפעם הראשונה במהלך טיול באזור קיבוץ יפתח, ומצאו את עצמם עמוק במקלט כשלפתע כל הרוע פרץ.

מערכת "הגיל הרך" פועלת במתכונת מצומצמת בתוך גן רימון עם הצוות המקומי שכולל את **זיוה מלינה, רונית הרמיץ, ומיכל גלוק**. בתלתונים מנסים **אילן, אביב, נופר ריטה, ניסן, ודנה אלייב** (שוב ברכות לשחרור) להפעיל את המסגרת ולתת קצת תוכן ופעילות לבני הגיל הצעיר, המשועים לפעילות. על כולם מנצחת **איילת מרום**. כל הכבוד לכל העוסקים במלאכה. עלו והצליחו.

גם פעילות הנעורים תהיה במכונת מיוחדת. בין השעות 12.00-16.00 לבני הנעורון, ובשעות 20.00-24.00 לבני הנעורים.

אבנר מרום שהגיע מניגריה הרחוקה לחגיגת בר המצווה של **הראל** ארוז שוב מזוודות וחזר לאפריקה הרחק מרעמי התותחים והטילים. אין ספק שהטלפונים משם ומכאן יעבדו שעות נוספות.

ואגב בר מצווה. מזל גדול שהספקנו ברובנו לחגוג את האירועים הקבוצתיים והמשפחתיים טרם פרוץ המצב הביטחוני החדש. מי שעדיין לא הספיק ונאלץ לדחות את החגיגות היו **תום מעיין** ומשפחתו, **תום** ודאי מתנחם בנסיעה עם אמא **מרים** לחופשה בקנדה.

מי שעוד נאלץ לדחות את החגיגות ופתיחת המתנות הוא איש הגלידות הנאמן מהבריכה הלא הוא **הדס וייסבקר**, שגם נותר ללא תעסוקה, עקב השבת הבריקה (הייאוש האמיתי מכל המצב). החגיגות מבטיחים במשפחות השונות לא התבטלו אלא רק נדחו...

ואם כבר דיברנו על דחיות, מעניין מה יהיה בגורלו של פסטיבל ימי המוזיקה בכפר בלום, ולהיזכר בתקופת מבצע "ענבי זעם" לפני מי יודע כמה שנים שנחשבנו כאן בכפר הנשיא לאזור בטוח ומוגן ויכולנו להעתיק את האירועים אלינו לאולם ולבריכה... אכן היו זמנים במערב, והיום כאמור כל הארץ חזית...

חזר האוכל ממשיך לספק ארוחות לדורשים גם בימים קשים אלו. כל הכבוד. גם המרכולית פועלת במלוא המרץ גם לטובת אנשים מבחוץ, שנאלצים להתמודד עם סגירת החנויות במקומות מגוריהם. **הרולד** מוסר שאין בעיה עם הספקת מוצרים טריים כמו חלב לחם וירקות. גם ספקים אחרים ממשיכים להגיע באופן פחות או יותר סדיר.

עובדי המפעל מצאו זמן מתאים לחופשה השנתית בים המלח. מקווים שיחזרו בשלום לחזית, בתום חופשתם.

ואם כבר הזכרנו את המפעל, אולי זה המקום להזכיר ולהעלות את העוול המתמשך לאורך שנים, שרק ילדי העובדים שם, יכולים לעבוד בקיץ לטובת החיסכון למען הנסיעה לפולין ורישיון נהיגה. הגיע הזמן לתקן את המעוות גם אם זה אומר להעמיד את מנהל המפעל במקומו! מותר להזכיר באותו עניין שבמשתלה לעומת זאת מנסה – ומצליח **ג'וני הרמץ** לספק עבודה לבנים ללא הבדל דת מין גזע או מקום עבודה של הוריהם...

ארי שטיינר אם הבית המיועדת של גרעין "צבר" מוסרת שלמרות המצב ממשיכים בתוכנית כרגיל. החזרים המיועדים לבני הגרעין כמעט מוכנים וכולם מחזיקים אצבעות שעד מועד ההגעה המתוכנן 10/8/06 הכל כבר יהיה מאחורינו. תחזיקו אצבעות...

ברגע האחרון ממש בזמן כתיבת שורות אלו קיבלנו את ההודעה שאחיו של יעקב דדוש, ציון נפטר לאחר מחלה קשה. תנחומינו לכל המשפחה הענפה. מזל טוב ליסמין מלינה לרגל שחרורה מצה"ל. מאחלים לך הרבה הצלחה בחיים האזרחיים.

יכולנו להמשיך עוד ועוד אבל בכל זאת נסיים להפעם עם האיחול המסורתי שלנו"

שיעבור לכם הכול ממול...ועד אז להתראות בשש אחרי המלחמה.

שבת שלום

אבי דורית אביב גליל בת-אל גולן ליהי וכרמל רוזנקרנץ

חתולים תועים

חברים ממשיכים לבקש ממני לפתור את בעיית החתול התועה שלהם.

דיווחתי כבר כמה פעמים שכעת זה בלתי חוקי להשמיד חתולים תועים. לפני זמן מה, החברה הישראלית לחתולים תבעה למשפט את המועצה האזורית עמק חפר בגלל הרעלה המונית של חתולים. התוצאה היתה קביעה של בית המשפט הגבוה לצדק שאסור לרשויות להשמיד חתולים שמהווים מטרד. מותר להשמיד אותם רק כאשר הם

מהווים סכנה בריאותית, דבר שוטרינר של הרשות בלבד רשאי לקבוע.

רצוי שבעלי חיות בית ידאגו לכך שחיות המחמד שלהם יעברו עיקור/סירוס, אחרת יולדו עוד ועוד גורים שיגיעו בסופו של דבר לרחובות, שם יסבלו ממבוגרים וילדים סדיסטיים, או ימותו מחשיפה למזג אויר קשה, רעב ומחלות.
דווח בעיתונות שחתולה אחת (וצאצאיה) יכולה להביא להמלטות של 370,000 חתלתולים תוך שבע שנים!!!

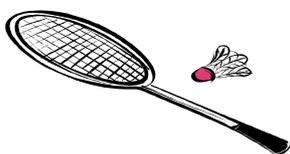
מלווין ודני ל'

שלום לכל חברי ותושבי כפר הנשיא!

כידוע לכולכם, רקפת חורש העוס"ית, סיימה את עבודתה בכפר הנשיא לפני מספר שבועות, ואני מחליפה אותה בקיבוצכם. אהיה כאן פעם בשבוע בימי שלישי בין השעות 8.00-16.00. מספר הפלאפון שלי הוא: 050-5348388 וניתן להתקשר בכל עת ובכל צורך (אם אני לא עונה, תשאירו הודעה). כמו כן, ניתן לפנות לנורית אורן בכדי לתאם פגישה איתי. תחום עבודתי בכפר הנשיא כולל עבודה פרטנית, מערכתית וקהילתית ואשמח לעמוד לרשותכם.

בברכה, ושיהיו ימים רגועים, שקטים ובטוחים.

אורלי מאסטרו - עובדת סוציאלית

בדמינטון

בדמינטון הוא ספורט אתגרי חוויתי ומהנה המתאים לילדים ולמבוגרים בכל הרמות.

משחק תחרותי אולימפי ליחידים ולזוגות באולם ספורט עם רשת, מחבט וכדור-נוצה, ספורט אירובי המפתח זריזות, כושר גופני, קורדינציה, גמישות וכוח.

בדמינטון בגליל העליון

בדמינטון בגליל במתכונתו הנוכחית קיים כבר 4 שנים. כיום ישנם ברחבי הגליל העליון וצפון הגולן כ- 80 שחקנים פעילים במסגרות השונות: 4 בתי ספר יסודיים, חוגים פרטיים, וחוגי מתנ"ס.

השחקנים בגליל משתתפים בשתי אליפויות הגליל והגולן בשנה, מפגשים אזוריים, ליגה אזורית ליחידים. השחקנים המצטיינים משחקים גם באליפות הארץ- לזוגות ויחידים ובליגה אישית ליחידים.

בדמינטון בכפר-הנשיא

בכפר הנשיא שיחקו השנה: יהל, מאור, גולן, שחק ודן ב"מבוא-הגליל" עם יגיל אורן, יוחאי וסול ב"הגומא" עם זהר דבולט ואביר מלינה שמשחק בנבחרת.

כל שחקני הקיבוץ שחקו בהצטיינות השנה, בלטו במיוחד: אביר מלינה מקום שלישי בגליל והגולן (חטיבת בינים) יוחאי ג'קסון מקום ראשון בגליל והגולן (יסודי) יהל גרשמן מקום שלישי בגליל והגולן (יסודי)

בברכה,
זהר

חדשות האקונוולוגיה מס' 22

הסנאט הצרפתי (הבית העליון) מזהיר מפני משבר נפט וממליץ על

תוכנית מעבר

עפ"י מסקנות דו"ח שקיבל הבית העליון של האסיפה הלאומית הצרפתית, חייב האיחוד האירופי להתארגן מראש לקראת המשבר האנרגטי הממשמש ובא. הדו"ח עומד על כך שרק תוכנית מעבר מדוקדקת תמנע משבר נפט חמור

ביותר, שיתרחש החל משנות ה-20 של המאה ה-XXI, דהינו משנת 2020 ואילך. החיבור בין היצע נפט בלתי מספיק של המדינות היצרניות וביקוש גדל והולך מצד הצרכניות - ביניהן בעיקר סין, הודו וארה"ב - מבטיח זעזוע עולמי שיגרום לעליית מחירים אדירה של הנפט הגולמי, עד כדי מחיר חבית של 150 דולר בקירוב. המשבר אף עשוי לגרום לירידה בתוצר הלאומי הגלמי של צרכניות הנפט. מחברי הדו"ח החמור והמדאיג מזהירים גם מפני "בריקה אקלימית" (המשך והאצה של התחממות כדור הארץ), וטוענים כי תוצאותיו של המשבר נאמדות, בדרך כלל, מתחת לחומרתו הצפויה.

כדי לטפל כראוי במשבר וסיכונים, מציעים מחברי הדו"ח, סנטורים מכובדים, שהאיחוד האירופי ימלא תפקיד מוביל בתכנונו וארגונו של שינוי אנרגטי עולמי. השינוי יתאפשר על ידי היטלים כספיים, יעודיים בלבד, למימון מעבר מזורז יותר לשימוש באנרגיות מתחדשות (שמש, רוח, ביו-דלקים וכו'). יקודם הפיתוח של חומרי בידוד חדשים, יוגבר השימוש בביו-דלקים ובטכנולוגיות אקולוגיות נוספות, במיוחד אלה הקשורות למוטוריקה ולתובלה. באותו הקשר, אך בתחום אחר שלא היה ידוע, נמצאים כבר בפיתוח חומרים פלסטיים המתכלים בעצמם, זאת במטרה להקטין את כמויות האשפה, שסילוקה וביעורה מהווים מפגע סביבתי ואקולוגי.

לדעת מחברי הדו"ח, הישגי המדע והטכנולוגיה מאפשרים לנו להתגבר על המעבר האנרגטי בבטחה, מאחר ושיטות חלופיות כבר קיימות או קרובות מאד למטרה.

ידיעות ומבזקים מן הארץ והעולם

- חוקרי מזג אוויר מרחבי העולם מגיעים לכנס בישראל. החוקרים ינסו לחזות את מזג האוויר לשנים הבאות בעזרת מודל מתמטי המסוגל לספק תחזית לטווח של מספר עונות.

- מה דעתכם לא להיות כבולים לחברת החשמל או לחברות הגז, לא לחכות מדי חודש לחשבון החשמל או הגז או לחשוש מהפסקות חשמל יזומות? נשמע רעיון טוב, אבל לא כל כך ישים?... לא אם תשאלו את אנשי בתי המלון באזור ים המלח: בשבוע שעבר חנך שר התשתיות הלאומיות בנימין בן אליעזר מערכת סולארית במלון לוט שמחליפה הלכה למעשה לפחות חלק מהתלות של המלון בחברת החשמל.

- שמונת מיני האירוסים שאינם קיימים בשום מקום אחר בעולם מלבד ישראל הם מאוצרות הטבע הייחודיים והיפים ביותר בארץ. אולם על אף שזכו למעמד מוגן על פי החוק ומאות אלפים באים לראות אותם בעונת הפריחה - בתי הגידול שלהם נעלמים והולכים עקב בנייה. באחרונה התברר

שריכוז חשוב של אחד המינים, האירוס הנצרתי, נמצא בסכנת הכחדה בגלל בניית שכונות חדשות העיר שבחרה דווקא בו כסמל.

- בימים אלו מסיימים את לימודיהם בוגרי המחזור הראשון של המכינה הקדם צבאית הסביבתית. מקימי המכינה, מוקי בצר מהחברה להגנת הטבע - אחד ממפקדי מבצע אנטבה - ואחרים, הקימו את המכינה מתוך הכרה שצה"ל הוא אחד הגופים המזהמים ביותר במדינה. מקימי המכינה קיוו כי היא תעלה למודעות חניכיה את ההשלכות הסביבתיות של פעילויות צה"ל, ותביא לצמצום ומניעה של מפגעים סביבתיים.

- טובלו (TUVALU) היא מדינת איים ("אינסולרית") באוקינוס השקט שמדור זה כבר הזכיר את היותה בסכנת הצפה בגלל עליית מפלס הימים, כתוצאה מהתחממות כדור הארץ. ממשלת טובלו כבר נוקטת בצעדים לקראת נטישת התושבים ומחפשת להם אפשרויות הגירה לאוסטרליה ומדינות אחרות. הוברר גם שהאלמוגים שבאיי טובלו בתהליך כיליון.

- בשנת 2010, חברת החשמל הצרפתית תשקיע שלשה מיליארד יורו (€1 = 5.7 ש"ח) בתחנות כוח הפועלות על אנרגית הרוח (טורבינות רוח).

- קבוצת מדענים מאוניברסיטת לסטר (בריטניה) גילתה קשר ברור בין זיהום האוויר ובעיות נשימתיות אצל הילד. המחקר כלל 114 ילדים, תוצאותיו פורסמו בארה"ב, ואלה הן: ככל שסביבתו של הילד מזוהמת יותר בחלקיקים שמקורם שריפת דלקים פוסיליים, מחמיר משקע החלקיקים בדרכי הנשימה של הילד.

אשמח לקבל תגובות והערות
ז'ק

לתקן את העולם

מדען אחד ישב ועבד, כשלפתע ניגש אליו בנו בן ה-7, נחוש לעזור לו בעבודתו.

המדען, עצבני בגלל ההפרעה, ניסה לבקש מבנו שילך למקום אחר, אך כשראה שזה לא הולך, חיפש משהו שיוכל לספק לילד תעסוקה. הוא תלש מאיזו חוברת דף עם מפת העולם, גזר אותה לחתיכות, ונתן לילד יחד עם גליל נייר דבק.

"אתה אוהב פאזלים" הוא אמר, "קח את העולם המפורק ונראה אם אתה יכול לתקנו בכוחות עצמך."

המדען חשב שייקח לילד ימים עד שיצליח להרכיב את המפה, אבל כמה שעות לאחר מכן שמע את קולו של הבן קורא לו "אבא, סיימתי, הצלחתי להרכיב הכל".

בהתחלה, לא האמין המדען: "זה לא ייתכן שבגיל שבע יוכל הילד להרכיב מחדש מפה שמימיו לא ראה". אבל הוא הניח את רשימותיו, וניגש לבנו, כשהוא בטוח שהוא הולך לראות עבודה מבולגנת.

להפתעתו, המפה הייתה מושלמת וכל החתיכות היו במקומן. "איך עשית את זה?" שאל המדען את בנו "הרי לא ידעת איך נראה העולם".

"אבא", ענה הילד, "אני אמנם לא ידעתי איך נראה העולם, אבל כאשר תלשת את הדף מהחוברת, ראיתי שבצדו השני יש תמונה של אדם. כשנתת לי לתקן את העולם, ניסיתי אבל לא הצלחתי. אז הפכתי את כל החתיכות והתחלתי לתקן את האדם. כשהצלחתי לתקן את האדם, הפכתי את הדף וראיתי שהצלחתי לתקן גם את העולם".